

INSTITUTE FOR THE RESEARCH OF GENOCIDE
CANADA

22.05.2012

**SAOPŠTENJE INSTITUTA ZA ISTRAŽIVANJE GENOCIDA KANADA
POVODOM KRŠENJA PRAVA ŽRTAVA GENOCIDA U PRIJEDORU**

Institut zaistraživanje genocida Kanada još jednom podsjeća svjetsku javnost da su genocid i drugi oblici zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na području općine Prijedor trajala kontinuirano u periodu 1992-1995, kada je ubijeno 102 djece, 256 žena, ukupno 3.173 civila, 31.000 ljudi je zatočeno u koncentracionim logorima smrti, 53.000 osoba su žrtve progona i deportacije. U samo tri mjeseca je istrebljeno 94 posto Bošnjaka.

U Prijedoru je izvršen masovni zločin genocida, kulturocida, ekocida, etnocida, urbicida, elitocida, masovno, namjerno, organizovano ubijanje, protjerivanje, silovanje prije svega, Bošnjaka, a zatim i Hrvata. Ubijanja Bošnjaka vršena su na svakom mjestu i svugdje, tijela ubijenih ležala su i više dana, a onda su ih zarobljeni skupljali na kamione koji su odvoženi na različite lokacije. Poseban je primjer ubijanja logoraša u rejoni Korićanske stijene (općina Skender Vakuf), gdje je 21. augusta 1992. ubijeno više od dvije stotine logoraša. Pripadnici interventnog voda policije ubili su i u provaliju, duboku preko 200 metara, bacili tijela ubijenih. Pored masovnih (128, sa 1.511 tijela) i pojedinačnih (278, sa 278 tijela) grobnica ekshumiranih na teritoriji općine Prijedor, tijela Prijedorčana su pronađena u masovnim i pojedinačnim grobnicama u još šesnaest drugih gradova. Radi se o 312 ekshumiranih tijela, od čega je 276 identifikovano.

Genocid u Prijedoru je razmatran na Međunarodnom krivičnom tribunalu za područije bivše Jugoslavije u Hagu međupresudom Slobodanu Miloševiću i optužnicama protiv Radovana Karadžića i Ratka Mladića. Za genocid u Prijedoru dosada je osuđeno 28 osoba, najviše na Međunarodnom krivičnom tribunalu za područje bivše Jugoslavije u Hagu. No, procesuiranjem genocida u Prijedoru bavili su se i Sud Bosne i Hercegovine, te Okružni sud u Banjoj Luci.

Dvadeset godina poslije, genocid u Prijedoru se nastavlja drugim sredstvima. Preživjele žrtve nemaju pravo obilježiti istinu o tim zličinima, nemaju pravo na pravdu, nemaju pravo da se sjete zločina koji su uzbunili čitav svijet, dokazujući da lekcija iz holokausta nije naučena. Bez istine o genocidu u Prijedoru i pravde za žrtve tih zločina nema istinskog suživota, tako potrebnog za vraćanje

INSTITUTE FOR THE RESEARCH OF GENOCIDE CANADA

onog starog, istinskog grada Prijedora, koji više nije grad, nema Ideje Bosne i Bosanskog duha, nema Bosne i Hercegovine.

Zar gospodin Marko Pavić, predsjednik Skupštine opštine Prijedor, zajedno sa svojim poslušnicima, nekadašnjim kreatorima i izvršiocima zločina, ima pravo da preživjelim žrtvama genocida u Prijedoru uskrati pravo da se dvadeset godina poslije prisjete svojih ubijenih? Zar on ima pravo da ultimativno od preživjelih žrtava genocida traži da se riječ genocid izbaci iz naziva komemorativne manifestacije? Zar poslanici Skupštine opštine Prijedor mogu donositi odluke o nastavku genocida? Zar policija u Prijedoru i Republici srpskoj dvadeset godina poslije genocida, javno smije pokazivati genocidne namjere?

Zar onaj i oni koji su odgovorni za zločin genocida u Prijedoru može zabraniti postavljanje 266 bijelih vreća, koje simbolički predstavljaju vreće sa ekshumiranim posmrtnim ostacima 265 žena i deset prijedorskih djevojčica ubijenih iz neposredne blizine, a prije toga mučenih i silovanih? Zar neko može zabraniti postavljanje stolica za četiri školska razreda, što bi predstavljalo broj djece ubijene u Prijedoru?

Zar će se dozvoliti ponavljanje 31. maj 1992. godine kada su srpske vlasti u Prijedoru izdale naredbu putem lokalnog radija o obilježavanju kuća nesrpskog stanovništva bijelim zastavama i čaršafima? Zar će se ponoviti 31 maj 1992. godine kada su srpske vlasti u Prijedoru naredile nesrpskom stanovništvu da prilikom izlaska iz kuća istaknu bijele trake oko rukava, što je svijet opomenulo da lekcija holokausta nije naučena?

Do kada će svijet šutiti o zločinu uklanjanje i istrbljenja 94 posto Bošnjaka i Hrvata sa teritorije opštine Prijedor, tolerišući kršenje prava žrtava genocida i dozvoljavajući smotru Ravnogorskog četničkog pokreta sa više od 200 ljudi u crnim uniformama sa četničkim obilježjem, pokreta koji je u Drugom svjetskom ratu bio na strani fašizma i nacizma.

Do kada će bošnjački politički establišment šutiti o genocidu u Prijedoru, mirno posmatrajući nastavak mučenja preživjelih žrtava genocida, dodvoravajući se neprijateljima Bosne i Hercegovine i posebno Bošnjaka, tolerišući svakodnevno kretanje prijedorskih zločinaca ulicama Prijedora, tolerišući negatora genocida Marka Pavića? Do kada će bošnjački politički establišment mirno posmatrati privatizaciju bivšeg koncentracionog logora Omarska od strane ArcelorMittal kompanije koja žrtvama zabranjuje ulazak u

INSTITUTE FOR THE RESEARCH OF GENOCIDE
CANADA

logor, te privatizaciju logora Keratern i tako zvanu društvenu svojinu logora Trnopolje od strane Opštine. Te privatizacije i društvene svojine imaju samo jedan cilj, poništavanje svih svjedočanstava o genocidu u Prijedoru.

Instituta za istraživanje genocida Kanada će putem svoga Internacionalnog ekspertnog tima pozvati sve najuticajnije svjetske političke, pravne i subjekte za zaštitu ljudskih prava i sloboda, te organizacije i institute koji se bore protiv genocida u svijetu da zaštite pravo preživjelih žrtava genocida u Prijedoru na sjećenje na svoje najmilije. Ne u ime osvete, već u ime bolje budućnosti Prijedora i Bosne i Hercegovine u kojima se ne smije dozvoliti ponovni genocid, u kojima mora pobjediti istina i pravda.

Institut za istraživanje genocida Kanada poziva sve prijatelje istine o zločinima genocida i pravde za žrtve tih zločina u Sjevernoj Americi i bosanskohercegovačkoj dijaspori uopšte, da 31. maja stave bijelu traku oko ruke i solidarišu se sa svim žrtvama svih genocida u svijetu. Toga dana prije dvadeset godina srpska vlast na silu otetog grada Prijedora od njegovih građana, je izdala naređenje da svi nesrbi izvise bijele čaršafe na prozore kako bi bili lakše raspoznati i označeni kao mete. Takav zločin se ne pamti od vremena holokausta, koji je na isti način markirao Jevreje prije masovnih pogubljenja. Takav zločin se mora sankcionisati. Vlast u Prijedoru ne mogu obnašati negatori genocida.

Profesor Emir Ramić
Direktor Instituta za istraživanje genocida Kanada